

Lp Mihhail Kõlvart
Tallinna linnapea
mihhail.kolvart@tallinnlv.ee

Lp Tiit Terik
Tallinna volikogu esimees
tiit.terik@tallinnlv.ee

Lp Vadim Belobrovtsev
Tallinna aselinnapea
vadim.belobrovtsev@tallinnlv.ee

Lp Andres Pajula
Tallinna Haridusameti juhataja
andres.pajula@tallinnlv.ee

Lp Aleksandra Pavlova
Pirita linnaosavanema asetäitja
aleksandra.pavlova@tallinnlv.ee

Lp Kalle Jõks
Pirita linnaosavanema asetäitja
kalle.joks@tallinnlv.ee

Lp Katrin Parve
Tallinna Haridusameti Pirita koolide kuraator
katrin.parve@tallinnlv.ee

Lp Anne Targem
Tallinna Haridusameti Pirita lasteaegade kuraator
anne.targem@tallinnlv.ee

Lp Anti Sirkel
Tallinna Haridusameti haldusosakonna juhataja
anti.sirkel@tallinnlv.ee

PÖÖRDUMINE

PIRITA LINNAOSA ASUMITE HARIDUS- JA HUVIHARIDUSE ARENGUTES

29.04.2019

Merivälja Kooli vanematekogu ja hoolekogu, Merivälja Lasteaia hoolekogu, Merivälja Aedlinna Selts, Mähe Selts ja Maarjamäe Selts soovivad kaasa rääkida haridusvõrgu kujundamisel Pirita linnaosas, et kaasa aidata linnaosa asumites alus-, põhi- ja huvihariduse arengut puudutavates otsustes parimate valikute tegemisel.

Käesolev pöördumine on eelkõige Merivälja ja Mähe haridusvõrgu probleemide kirjalik esiletoomine koos ettepanekutega võimalikeks lahendusteks¹, kuid pöördumises välja toodud üldised ootused alus-, põhi- ja huviharidusele on laiendatavad kogu linnaosale.

Tänane olukord ja kitsaskohad

Merivälja Koolis on tänaseks kujunenud olukord, kus ruumikitsikus ja kahes vahetuses toimuv õppetegevus ei taga enam võimalusi kvaliteetse koolihariduse omandamiseks. Huvihariduse võimaldamiseks ei ole piisavalt valikuid, iseäranis on ebavõrdne olukord huvihariduse kättesaadavuses esimese *versus* teise vahetuse õpilastele. Ruumipuudus ei võimalda tagada hariduslike erivajadustega arvestamist õppe korraldamisel (nii nutikad kui mahajääjad) ning tugiteenuste kättesaadavust. Merivälja Koolis ei saa ruumipuuduse tõttu ühes vahetuses õppida vähemalt järgnevad 10 aastat.

Mähel kui Pirita linnaosa suurimal asumil puudub kool üldse.

Merivälja Lasteaed on amortiseerunud.

Nii koolil kui lasteaial on probleemid liiklusturvalisusega, kuivõrd asumipõhisesse kooli ja lasteaeda toimub ränne teistest asumitest, kuid nii Merivälja Kool kui Merivälja Lasteaed oli mõeldud ja peaks ka transpordi ja teedevõrgu osas olema praegu mõeldud üksnes asumipõhisteks. Merivälja asumi enda lapsed on sunnitud koolikohtade, vaba aja keskuse ning raamatukogu puudumise tõttu rändama teistesse Pirita asumitesse, Tallinna kesklinna ja Viimsi valda.

Hariduslike tugiteenuste saamiseks ei ole täna terves linnaosas pakkuda rahuldavaid lahendusi. Oleme selles osas teiste linnaosadega võrreldes lõpus ja aina tahapoolle jääme, kui õppepinda juurde ei teki, kuid lapsi aina rohkem õppima asub. Ühiskonna ootused erivajadustega arvestamiseks on kõrged ning me ei näe põhjust, miks peaksid Pirita linnaosa vajadused kaasava hariduse ja tugiteenuste osas olema madalamad kui seadustega ettenähtu.

Asumite kodanikeühendused on Pirita haridusvõrku puudutavatel teemadel hoidnud hoolega silma peal juba viimased 10 aastat. 2011. aasta kevadel korraldati Pirita linnaosas hariduskonverents ning kartused, millest juba tollal räägiti, viidates ka uuringute alusandmete puudulikkusele, on täna muutunud reaalsuseks. 2009. aastal valminud Pirita üldplaneeringu kohaselt pidi Pirita rahvaarv jõudma 18 000 elanikuni aastaks 2030, mitte aastaks 2016 nagu see juhtus tegelikult. Perioodil 2013-2018 on Pirita elanike arv kasvanud 10%, jäädes maha üksnes kesklinna elanike arvu kasvust. Tänapäevaks on Pirital juba ligi 19 000 elanikku, kusjuures alates 2003 ei ole Pirita rahvaarv ühelgi aastal kahanenud või jäänud muutumatuks. Samas on Pirita haridusvõrk kahe kooli näol püsinud muutumatuks juba enam kui 40 aastat.

Kokkuvõtvalt toome 2011. a hariduskonverentsi osas välja, et juba tookord mõistsid kõik osapooled, et Pirital on probleemiks õppepindade puudus. Sellest ajendatuna pöördus tollane linnaosavanem T. Terik tollase abilinnapea M. Kõlvarti poole ettepanekutega olukorra leevendamiseks. 2011 aastal oli Merivälja Koolis 233 last ning juba tookord oli päevakorras ettepanek Pirita Majandusgümnaasiumi (PMG) juurdeehituse baasil luua võimalused õppekohtade suurendamiseks ja ehitada koolimaja Mähe asumi Padriku elurajooni.²

¹ 30.01.2019 kohtusid Merivälja Koolis probleemide kaardistamiseks Tallinna abilinnapea V. Belobrovtsev, Merivälja Kooli direktor G. Ammer, Pirita PMG direktor T. Pikhof, Pirita haridus- ja kultuurikomisjoni esinaine M. Klandorf, Pirita linnaosa vanem A. Tubli, Merivälja Kooli hoolekogu esinaine K. Rannala, Pirita haridus- ja kultuurikomisjoni liikmed L. Nilson ja L. Salak, Merivälja Kooli õppejuht K. Saluri, Merivälja Kooli majandusjuhataja K. Orav, Merivälja Kooli hoolekogu liige E. Vest, Tallinna Haridusameti esindaja A. Sirkel ja Merivälja Kooli vanematekogu esindaja L. Levo.

² Pirita LOV 10.05.2011 kiri nr 2-1.1/182 „Võimalustest õpilaskohtade arvu suurendamiseks Pirita Linnaosas“.

Täna õpib Merivälja koolis 558 last, mis on võrreldes 3 aasta taguse ajaga ca 20% rohkem ning võrreldes 2011 aasta taguse ajaga ca 42% rohkem.

Merivälja Kooli klassiruumide pindala (sh. arvutiklass ja keeleklass) on 984 m². Terviseameti kehtivate normide järgi³ saaks laste arv olla koolis maksimaalselt 492 last. Arvestades aga erivajadusi/tugiteenuseid ja kvaliteetset õpikeskkonda, oleks normaalne laste arv Merivälja koolis ca 430-440 õpilast.

Statistika järgi elab Pirital hetkel 252 last, kes peaksid 2019 aasta sügisel oma kooliteed alustama. Meriväljal elab ca 1/6 Pirita elanikest ehk sama suhtarvu järgides elab Meriväljal ca 35 esimesse klassi minevat last, Mähel ca 2/6 Pirita elanikest, seega ca 60 last. Kui liita juurde Lepiku asum keskmiselt 15 lapsega, tuleks Merivälja ja Mähe piirkonna peale kokku ca 110 esimesse klassi minevat last. Seega on Merivälja ja Mähe piirkonna vajaduseks kokku vähemalt 4 esimest klassi ning kokku 36 klassiruumi (kui jääda 9 klassilise põhikooli juurde, st 4x9). Merivälja koolis on täna 24 klassiruumi (kool on rajatud siiski 18 klassikomplektile), Mähel kool puudub. Seega on Merivälja ja Mähe asumis puudu ca 12-18 klassiruumi (lisaks ruumid tugiteenuste jms osutamiseks).

Pirita linnaosa kui terviku vajaduseks tulenevalt laste arvust oleks 10 esimest klassi ning kokku ca 90 klassiruumi alg- ja põhikoolile. Kuivõrd Pirita PMG on väljendanud huvi jääda iseseisvaks kooliks iseseisva juhtimisega ning mitte üle 1000 õpilasega, siis on PMG võimekus anda haridust kokku veel täiendavalt kuni 157-le lapsele, sest hetkel õpib seal koolis juba 843 õpilast.

Tulenevalt Terviseameti ja Päästeameti nõuetest koolidele, samuti tulenevalt Merivälja Kooli haldusjuhi kinnitusest, on hetkel Merivälja Koolis kasutusel õppepind maksimaalses ulatuses. Õppepinna suurendamine ei ole võimalik isegi juurdeehituse näol, kuivõrd olemasolevale kinnistule juurdeehitus ära ei mahuks. Merivälja Kooli praegusel kinnistul on õppepinna suurendamine võimalik üksnes olemasoleva vana hoonekompleksi lammutamisel ja selle asemel uue rajamisel, st õppepinna suurendamist eelkõige hoone kõrguse kaudu.

Järgmise õppeaasta ruumikitsikuse küsimus on lahendatud kahe ajutise mooduli abil koolist eemal asuva Merivälja Lasteaia kinnistul, kuid ühe aasta kaupa lahenduste leidmine ei ole jätkusuutlik. Moodulid võimaldavad küll hommikust vahetust esimestele klassidele, kuid teises ja kolmandas klassis tuleb koolis käia teises vahetuses. Lisaks tekib küsimus, kus hakkavad moodulid paiknema peatselt aset leidva lasteaia uue hoone ehitamise või rekonstrueerimise ajal? Seega on vaja kiiresti mõelda püsivatele lahendustele.

Koolikohtade vajadus ei kahane

Tallinna Haridusameti poolt tellitud ja OÜ Cumulus Consulting poolt läbiviidud uuringus „Tallinna linna lasteaia- ja koolikohtade vajaduse hinnang aastateks 2018 – 2040“ on esitatud teenusvajaduse prognoos aastani 2040 (tabel 13) kogu Tallinna lõikes. Sellest tabelist on näha, et põhikoolialiste laste arv on 2018/2019 õppeaastal Tallinnas 40 846 last, mis hakkab aasta aastalt kasvama, jõudes tippu 2023/2024 aastaks ehk 43 331 lapseni. Seejärel algab prognoosi kohaselt langus, mis jõuab tagasi tänase numbrini aastaks 2032/2033 ehk siis alles 14 aasta pärast. Pirita kontekstis tähendaks see olukorda, kus

³ Merivälja Kooli rekonstrueerimisele ja juurdeehitusele – vanast hoone rekonstrueeriti ja ehitati juurde 2. korruse osa (Humana 05.1998 töö nr 169/98) – rakendus Sotsiaalministri 07.02.1995.a. määrusega nr 8 kinnitatud Põhikooli ja gümnaasiumi tervisekaitse eeskiri (vt http://www.estlex.ee/?id=3002&aktid=13862&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp), mille kohaselt rakendati punktis 12 toodud ruumide pindalavormid ühe õpilase kohta pärast 1. detsembrist 1993. a. ehitatud (avatud) koolide hoonetes. P 12 kohaselt uute ehitatavate koolide ruumide pindala ühe õpilase kohta on I klassi klassiruumides vähemalt 2,0 m² ning II-XII klassiruumides 1,7 m². Merivälja kooli uuele juurdeehitusele – võimla, 5 klassiruumi jm (RTG projektbüroo 17.10.2012 töö nr 12019 – rakendus Rahvatervise seaduse § 23 alusel Sotsiaalministri 29.08.2003.a. määrusega nr 109 kehtestatud „Tervisekaitsenõuded koolidele“ (vt http://www.estlex.ee/?id=3002&aktid=57433&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp), mille § 4 lg 3 alusel pidi õpperuumi pindala olema vähemalt 1,7 m² põhikooli õpilase kohta.

niigi pingeline seis läheb veelgi pingelisemaks ja alles 14 aasta pärast jõuame tagasi tänasesse pingelisse seisu ja kui uuring ei eksi, siis alles seejärel võib loota iseeneslikule olukorra paranemisele. Seda muidugi juhul, kui kõik muud näitajad on jätkuvalt samad, mis tähendab ka eelduse kehtimist, et enam kui 50% Pirital elavatest kooliealistest lastest leiab oma koolikoha väljaspool Piritat asuvas koolis.

Merivälja Kooli andmeid vaadates läheb iga järgmine aasta kriitilisemaks, kui see hetkel on, kuivõrd kooli lõpetajate arv on veel mitmed järgnevad aastad väiksem kui linn kooli esimesse klassi eelduslikult lapsi määrab. Prognos, mis Merivälja kooli järgmised seitse aastat ees ootab (kui vastuvõtt jätkub kahte paralleelklassi piirnormiga 24 õpilast), on järgmine:

2019 a. → 555 - 22 lõpetajat + optimistlikult 2 x 24 last esimesse klassi = sügisel 581 last koolis
2020 a. → 581 - 39 + 2 x 24 = 590
2021 a. → 590 - 45 + 2 x 24 = 593
2022 a. → 593 - 66 + 2 x 24 = 575
2023 a. → 575 - 55 + 2 x 24 = 568
2024 a. → 568 - 97 + 2 x 24 = 519
2025 a. → 519 - 89 + 2 x 24 = 478
2026 a. → 478 - 68 + 2 x 24 = 458
2027 a. → 458 - 74 + 2 x 24 = 432

Merivälja Kooli ruumipuuduse eelduslik kestvus on seega ka kõige optimistlikuma stsenaariumi alusel pea sama pikk, kui on üks põhikooli õppetsükli pikkus.

Pirita lastel muutub konkurents kesklinna kooli õppima asumisel iga aastaga järjest tugevamaks kesklinna enda koolikohtade vajaduse suurenemise tõttu, sest planeerimisel ja elluviimisel on mitmed suuremahulist elukeskkonda loovad arendusalad, mis jäävad Pirita ja Kesklinna piirile. Eesti Näituste piirkonna, Reidi tee piirkonna ja TOP-i piirkonna arendused on need, mis kindlasti ei anna alust eelduseks, et koolikohtade vajadus eelnimetatud piirkondades lähikümnenditel väheneda võiks.⁴ Nimetud piirkondadest tulenev koormus langeb osaliselt ka Piritale.

Cumuluse uuring⁵ käsitleb Pirita enda rahvastiku kasvu läbi nelja elamuarenduse piirkonna (TOP, Teletorni piirkond, Lehiku tee ja Randvere tee piirkond, Päevakoera piirkond), rõhutades vaid TOP-i arendust ca 600 elanikuga. Ülejäänud 3 arendust, mis hetkel on detailplaneeringu faasis, näevad ette 140 pere lisandumise ehk veel ca 300 inimest. Tähelepanuta on aga jäetud kogu Mähe asumis suvilate ümberehitamise perspektiiv aastaringseteks elamuteks ehk ca 200 peret, samuti Laiaküla/Lepiku alad, kus juba on kehtivad detailplaneeringud ning suured elamuarendused Pirita-Kose piirkonnas. Kõik need alad kokku tähendab vähemalt ca 400 pere lisandumist ehk +1000 inimest ehk 140-150 põhikoolikohta.

Meie hinnangul jäävad ka pikemas perspektiivis Pirita piirkonda alati lapsed (noored pered) elama. Märgime, et Pirita linnaosas asuvad valdavalt suhteliselt suured ühepereelamud. See tähendab, et kui lapsed suureks kasvavad, siis suure tõenäosusega ei jää vanemad suurtesse majadesse kahekesi elama, vaid maja müüakse ning sinna kolivad taas uued noored pered. See tähendab omakorda, et pikaajalisi plaane ei saa rajada praegusele rahvastikuanalüüsile, vaid arvestada tuleks ka rännet. Sedalaadi uuringud koostatakse reeglina kahe stsenaariumiga – rändeta ja rändega. Cumuluse uuring rändestsenariumiga paraku ei arvesta.⁶

⁴ Eesti Näituste piirkonda võib tulla mitte 1000 uut elanikku vaid paar korda rohkem. <https://www.err.ee/932420/eesti-naitude-paviljonide-asemele-voib-kerkida-kuni-26-elumaja>

⁵ Analüüs „Tallinna linna lasteaias- ja koolikohtade vajaduse hinnang aastateks 2018-2040.“ Tellija Tallinna Haridusamet. 2018

⁶ Näitena uuringust koos rändega võib viidata Harku valla koolivõrgu ekspertiisile (2018) https://www.harku.ee/documents/2846103/23382481/Harku+valla+kooliv%C3%B5rgu+ekspertihinnang_26.10.2018.pdf/18370bc4-eea2-4597-9bef-b54782b5e3c0

Seega hakkavad Pirita lapsed tulevikus veelgi enam konkureerima kesklinna koolikohtade pärast – ühelt poolt Pirita enda arenduste kasvu ning teiselt poolt kesklinna enda vajaduste suurenemise tõttu. Kokkuvõttes tuuakse Cumuluse uuringus⁷ välja, et tulenevalt õpilaste arvu kiirest kasvust viimastel aastatel on paljud Tallinna koolid hetkel ülerahvastatud, olukorra leevenemist lähimal kümnendil ei tule, pigem vastupidi. Nii Cumuluse prognoos kui meie arvutused näitavad selgelt, et Pirital on lähema 15 aasta jooksul jätkuvalt õppepindade puudus, mis annab alust arvata, et Merivälja Kooli määratakse järgnevatel aastatel siiski rohkem kui 2 klassikomplekti 24 lapsega. Võib eeldada, et aastal 2027 õpib Merivälja koolis 638 õpilast, mis on ca 15% rohkem kui täna. Cumuluse uuringu⁸ järgi kestab kasvav trend järgmised 7 aastat ning langeb allapoole tänast taset alles 15 aasta pärast.

Arvestama peab ka, et kvaliteetne haridus tähendab ka nõuetekohast tugiteenuste ja huvihariduse võimaldamist, selleks on aga lisaks vajalik leida täiendavaid ruumivõimalusi.

Pirita linnaosa kõige kiiremini kasvava rahvaarvuga asumiks on Mähe asum, kus aastatel 2013 kuni 2019 suurenes rahvaarv 16,24% ehk 937 inimese võrra jõudes 6 706 elanikuni. Ka järgnevatel aastatel on Mähe Pirita suurima rahvaarvu kasvupotentsiaaliga asum. Seega on lähiajal täiendava ruumiressursi leidmine kahtlusteta vajalik nii Meriväljal kui Mähel.

Oluliseks eraldiseisvaks teemaks on **Pirita laste õppimine väljaspool Pirita linnaosa**. Statistika järgi elab Pirital hetkel 252 last, kes sügisel peaksid kooli minema. Merivälja Kooli ja PMG-sse on hetkel teadaolevalt määratud ca 140 last, mille põhjal saab teha järelduse, et 112 last 252-st peab asuma ja ilmselt ka asub õppima väljaspool oma linnaosa piire. Kõik uuringud kinnitavad, et ca 50% Pirita lastest käib kesklinna koolides ja seda peetakse vanemate sooviks. Samas ei nähtu ühestki uuringust ainsatki põhjendust, miks on asutud seisukohale, et see on lastevanemate soov. Pigem on probleemiks tegelik koolikohtade puudus ning Pirital pakutava hariduse kvaliteet, mis on omakorda sõltuvuses ka õppepinna olemasolust ja õpikeskkonnast laiemalt. Praktikast pered siiski leiavad mistahes viisil lõpuks mingid võimalikud lahendused, kuidas hakkama saada. See on tihti ka sunnitud tõukeks elukohaandmete fiktiivseks muutmiseks, mis omakorda statistikas kajastatud numbreid oluliselt moondata.

Arvestades pendelrändega kaasnevaid liiklusprobleeme peaks Tallinna Piritat puudutavaks üheks strateegiliseks eesmärgiks olema, et Pirita linnaosa lastest õpiks vähemalt 65% oma linnaosas, mis on võrreldav teiste linnaosade keskmise näitajaga (jäädes küll kaugele maha Kesklinnast ja Mustamäest), sel juhul õpiks tänase 952 põhikooli õpilase asemel Pirital 1 213 last ehk ca 260 last rohkem.

Muutused õpilaste arvudes on üksnes üheks teguriks koolivõrgu optimeerimisel. Muudeks teguriteks on ka koolikorralduse efektiivsus ning õppe kvaliteet, mis omakorda tähendab, et ka õpilaste/õpetajate/tugipersonali käsutuses oleva ruumi pindala peaks edaspidi olema suurem kui täna. Eestis on õpetajate põud ning ka Merivälja kooli ei tule õpetajaid piisavalt. Suur puudus on konkurentsipüsimeks nõuetekohasest füüsilisest töökeskkonnast ning puhkevõimalustest õpetajatele, millised tingimused on oluliselt paremad naaberomavalitsuses Viimsis. Lisandub õpetajate tasustamise küsimus, kuivõrd Viimsis on õpetajatele makstavad tasud suuremad. Viimsiga konkurentsipüsimeks õpetajate värbamisel tuleks õpetajatele pakkuda lisaks senisest konkurentsivõimelisemale palgale ka kvaliteetset füüsilist keskkonda ning aineõpetajatele oma klassiruumi.

Võimalikud lahendused

Meile on oluline, et Tallinna linn, Tallinna Haridusamet ning Pirita LOV koostöös pöördujate ja koolide/lasteaedade juhtkondadega astuksid koos samme Pirita linnaosale, Merivälja ja Mähe kogukonnale terviklike lahenduste pakkumisel, kaaludes ka pöördumises pakutavaid alternatiive, mis vastavad meie hinnangul nii kooli, lasteaia kui ka huvi- ja tugiteenuste vajadustele pikemas vaates.

⁷ sama

⁸ sama

Merivälja Kool ja Merivälja Lasteaed peaksid olema eelkõige Merivälja kogukonna haridusasutused. Ka Mähe/Padriku kogukond vajab oma kooli, sh huvihariduse andmiseks sobivat keskust.

Pirita haridusküsimused ei ole eraldiseisvad, vaid tihedas seoses arengutega meie linnaosas ja riigis tervikuna. Kooli, hoolekogu ja kogukonna ühine ootus ning suund ühtivad riiklike suundadega – haridusasutuste asukoht peaks olema lapse elukohale võimalikult lähedal, õppetööd peaks kool läbi viima ühes vahetuses. Praktilistel põhjustel ei ole selle eesmärgi saavutamine koheselt võimalik, kuid suund peaks olema, et õppimisvõimalused elukoha läheduses ja ühes koolivahetuses oleksid tagatud võimalikult kiiresti. Tagatud peavad olema ka kvaliteetsed võimalused huvihariduseks ja tugiteenuste saamiseks. Mõelda tuleb ka Merivälja koolis uutele ruumidele tootlustamiseks – täna tootlustatakse õpilasi sisuliselt koridori taganurgas, mille tarvis on suurendatud pinda ühe õppeklassi arvelt.

Eeltoodule tuginedes ja pakkudes lahendusi Merivälja ja Mähe asumi haridusprobleemide leevendamiseks tervikuna ja pikemas vaates, esitame alljärgnevad lahendustepanekud kaalumiseks:

1. Merivälja Kooli esimese õppeastme üleviimine Merivälja lasteaia territooriumile

Mõte Merivälja Kooli nõ laiendamisest Merivälja lasteaia territooriumile on värske ja tekkis loogilise jätkuna, kui käesoleval kevadel esmakordselt selgus, et Merivälja lasteaia hooned lammutatakse ja asemele kavandatakse uue 10-rühmalise hoone ehitust. Uue hoone ehitamine võimaldab vaadata lasteaia territooriumi täiesti uue pilguga ja annab oluliselt suurema mänguruumi lasteaia õppehoone ja õues mängualade kavandamiseks. Samuti annab uue õppehoone ehitamine võimaluse lasteaia kinnistule rajada ka õpperuumid Merivälja Kooli esimesele õppeastmele. Kui lasteaia kinnistuga liita ja vajadusel hoonestada ka vana katlamaja juurde kuuluv kinnistu osa, siis usume, et praegusele lasteaia kinnistule on võimalik rajada nii nõuetekohase väliruumiga kaasaegne 10-rühmaline lasteaed kui ka kooliosa esimesele õppeastmele. Paindlikkust, laste vanusega arvestamist ja seda, et koolipäeva ja huviharidust kujundatakse ja pakutakse algklassilastele ühtemoodi ja Merivälja kooli senistes ruumides vanematele põhiastme lastele teistmoodi, aitaks taoline lahendus meie hinnangul hästi toetada. Selline lahendus aitaks suurepäraselt kaasa kvaliteetse lastehoiuteenuse ja koolis pikapäevarühma teenuse pakkumisele ning vanuserühmadele sobiva huvihariduse ja tugiteenuste võimaldamisele.

Samuti võimaldab selline lahendus Merivälja Koolil vajadusel vastu võtta rohkem kui 2 klassikomplekti ning seeläbi tagada põhikooli osas aineõpetajatele täistööajaga töökoormus.

Meie hinnangul on võimalik lahendada sel moel ka hetkel lahendamata tunduvad parkimis- ja liiklusturvalisuse küsimused kooli ja lasteaia vahetus ümbruses. Kahe maja vaheline liikumine võiks ideaalis toimuda Haaviku tee 16 kinnistu ning Kõivu tee ridaelamute vahelise tee kaudu, mis tähendaks, et liiklusturvalisuse küsimusi võiks proovida lahendada lisaks koostöös erasektoriga, pidades läbirääkimisi KÜ-ga Haaviku tee 16 võimaliku läbipääsu osas.

Merivälja Kooli lasteaia territooriumile kooli laiendamise ideega edasi töötamine eeldab mõlema haridusasutuse juhtkonna sellekohast koostööd ja nõusolekut, kuid Merivälja Kooli ruumipuuduse lahendamine koostöös Merivälja lasteaia uue hoonega on pöördujate hinnangul parim lahendus mitme tänase kitsaskoha jätkusuutlikuks lahendamiseks.

Küsimus tekib siiski, kuhu lasteaialapsed uue hoone rajamise ajaks paigutatakse? Hetkel käib Merivälja Lasteaias 249 last, mis moodustab kogu Pirita munitsipaallasteaia kohtade arvust ca 37%. Meile teadaolevalt pole teistes Pirita lasteaedades ruumi lisarühmade vastuvõtmiseks. Teadaolevalt pole ruumi ka kesklinna lasteaedades. Lasnamäe linnaosa lasteaiaid ei jää enamiku lapsevanemate igapäevasele liikumisele. Seetõttu näeme ühe võimalusena Merivälja lasteaia uue hoone ehitamise perioodiks võtta kasutusele Padriku kooli jaoks ette nähtud maa-ala lasteaia alana, paigutades alale lasteaia jaoks vajaliku koguse moodulhooneid.

2. Mähe/Padriku kooli rajamine, võimalusel koos vaba aja keskusega (ruumid huvitegevuseks)

Teise lahendusena näeme Padriku lasteaia kõrvale kiiret Mähe/Padriku kooli rajamist, eelduslikult kogukonna põhikoolina, mida on lubatud juba alates 2003. aastast. Mähe/Padriku põhikooli rajamine oleks oluline ka selles tähenduses, et lapsed saaksid käia kogukonnakoolis, mis aitab kaasa kodulähedastele sõprussuhetele ning asumite ja linnaosade vahelise rände vähenemisele.

Kuna hoone projekteerimine ja ehitamine on ajamahukas, leevendaks Padriku/Mähe kooli rajamine olukorda kõige optimistlikumalt alles 3-4 aasta pärast. Mähe/Padriku koolihoone ruumiprogramm võiks pakkuda ka võimalusi huvihariduse edendamiseks, olles lisaks kogukonna vaba aja keskus. Seega võiks Mähe/Padriku koolihoone kinnistu pakkuda lahenduse, olles esialgu asenduspinnaks moodulite kaudu Merivälja Lasteaiale ja seejärel ehitada sinna Mähe kogukonna põhikool koos huvihariduse andmiseks vajalike ruumidega. Isegi kui hetkel puudub ressursid Mähe/Padriku kooli rajamiseks, tuleks Tallinna linna eelarvestrateegias vajalik raha kooli rajamiseks ette näha. Peab olema igal juhul tagatud võimalus haridusasutuse suunitlusega hoone rajamiseks sinna tulevikus.

3. PMG laiendamine ja raamatukogu üleviimine Pirita Keskusesse

Linnaosa kui terviku tasandil on ühe alternatiivina võimalik PMG õppepindade juurdeloomine või suurendamine nii PMG koolihoovi aatriumi/klassiruumide loomiseks kui ka Pirita raamatukogu väljakolimise näol PMG-st. Pirita Keskus on väljendanud huvi sotsiaalseid tegevusi pakkuvate rentnike leidmiseks oma keskusesse. Meie hinnangul sobiks Pirita linnaosa raamatukogu nii oma suuruselt kui ka asukohalt Pirita Keskusesse hästi, seda enam, et sotsiaalsete tegevuste kättesaadavus kaubanduskeskustes on ka Euroopas aina enam leviv trend. Võimalik on kaaluda ka huvitegevuseks ruumide juurdeloomist Pirita keskusesse kõrvuti raamatukoguteenusega, seejuures raamatukogu teenuse mõiste tänapäeval on muutunud, olles väga lai.⁹ Kui Pirita raamatukogu PMG-st lahkuks, saaks PMG ka ilmselt järgmistel aastatel hakkama ühe vahetusega.

4. Olemasoleva õppepinna mahu juurde jäämisel Merivälja Kooli muutumine kahe paralleelklassiga kooliks

Lähtuvalt olemasolevatest õppepindadest ja riiklikust soovitusel viia koolid esimesel võimalusel ühte vahetusse, alustades koolipäeva mitte enne kl 9.00, on Merivälja Koolil ainuke mõistlik viis tegutseda olemasolevate ruumide juures kahe paralleelklassiga põhikoolina. Selline lahendus tagaks paremad võimalused ka huviharidusele ja tugiteenustele. Kuivõrd olemasolevaid klasse ei saa vähendada, palume 1. klassi astuvaid õpilasi koolidesse määrates arvestada, et parima koolikorralduse tagamiseks asuks Merivälja Koolis edaspidi õppima mitte rohkem kui kaks paralleelklassi piirnormiga 24 õpilast klassis. Mõõname, et sellise lahenduse miinuseks võib olla, et aineõpetajatele ei ole võimalik pakkuda III astmes vajalikku koormust, mis võib omakorda ohustada tugeva põhihariduse poole püüdlemist, eelkõige just õpetajate konkurentsi puudumise tõttu. Samuti tähendaks väljapakutud lahendus, et puuduvaid õppekohti peab hakkama pakkuma PMG või tulevikus Mähe/Padriku kool.

5. Merivälja asumisse vaba aja keskuse rajamine koos raamatukoguga

Merivälja asumisse tuleks rajada vaba aja keskus, kuhu saaks luua lisaruumid huvihariduse võimaldamiseks, kuid ka muudeks tegevusteks kogu kogukonnale, sh asumi raamatukogule. Huviharidus on kaasava hariduse oluline meede. On täiesti selge, et Pirita Vaba aja Keskuse asukoht ja kaugus Merivälja asumist ning Merivälja asumis ühistranspordi puudumine tähendab tegelikult Merivälja kogukonnale vastavate teenuste puudumist, sest kogukondliku vaba aja keskuse toimivuse tagab jalgikäigu kaugus.

⁹ <https://www.err.ee/919119/poeruumidesse-koliv-viimsi-raamatukogu-hakkab-ruume-jagama-noortekeskusega>

Merivälja asumi raamatukogu likvideeriti omal ajal lubadusega rajada see Merivälja Kooli juurde, kuid ruumipuudus ei ole raamatukogu rajamist senini võimaldanud. Vaba aja keskuse saaks näiteks rajada olemasolevale palliplatsile Merivälja Kooli ja Merivälja Lasteaia vahelisel alal või kasutada asukoha leidmiseks koostööd erasektoriga, st rääkida läbi Merivälja endise kaupluse ruumide omanikuga või vahetus läheduses asuvate kinnistute omanikega pindade väljarentimiseks või omandamiseks. Vahetu külgnemine nii kooli kui lasteaiaiga peaks soosima sellise jätkusuutliku lahenduse poole püüdlemist, mis võimaldaks ruumide ümberjaotusi kooli, lasteaia, vaba aja keskuse ja raamatukogu vahel vastavalt ajas muutuvatele vajadustele. Alternatiivse asukohalahendusena vaba aja keskuse rajamiseks võib mõelda ka väikehoone rajamist Merivälja pargiga piirnevale alale.

6. Huvi tekitamine erakoolide ja/või alternatiivkoolide tekkeks Pirita linnaossa

Märgime täiendavalt, et Pirita linnaosas pole seni ühtegi era- või alternatiivkooli, kuigi vajadus ilmselt oleks. Seetõttu palume mõelda meetmetele, mis võiksid soodustada selliste koolide teket Pirita linnaossa, sealhulgas nt koostöö erasektoriga läbi PPP projektide.

Ettepanek koostööks

Me ei soovi täna arutada niivõrd ajutisi lahendusi, vaid seda, kuidas saavutada võimalikult kiiresti parimad tingimused alus-, põhi- ja huvihariduse saamiseks Pirita linnaosas, sh Merivälja ja Mähe asumites, kaitstes samaaegselt olemasolevate sadade laste õigust saada kvaliteetset haridust tervise- ja ohutusnõuetele vastavates hoonetes. Piisavalt ruumide olemasolul oleks ka õppekvaliteet parem ja aina rohkem vanemaid otsustaks kodulähedase kooli kasuks.

Õppetöö ja huvihariduse kvaliteet peab selgelt liikuma võimalikult kiiresti paremuse suunas. Nii nagu lapsel on õigus haridusele, on tal ka õigus tunda end lasteaia ja koolis hästi. Tänapäevased probleemid ei lahene ise või aastast aastasse üksnes arengukavadesse kirjutatuna. Vaja on need ka kiiresti ja süsteemselt ning uusi täpsustavaid uuringuid arvestades ellu viia.

Palume koolipidajat koostöös pöördujate ja haridusametite esindajatega osaleda koolipidaja poolt välja pakutavas koostöövormis, mis tagaks võimalikult kiiresti arutelu ja sobivad lahendused lähiaastateks ning pikemas perspektiivis. Huvitume Pirita piirkonna haridusvaldkonna arenguplaanidest ning seetõttu soovime olla haridusvõrgu kavandamisse kaasatud. Palume koolipidajal meid teavitada koostöövõimalustest ja -vormist. Oleme valmis konstruktiivseks koostööks.

Kokkuvõtvalt palume pöördumises toodud ettepanekuid kaaluda ja arvestada lasteaia-; koolivõrgu ning huvihariduse lähiplaneerimisel Pirita linnaosas. Eesmärgiks on tagada nõuetekohane ruumiprogramm olemasolevates haridusametites, et luua paremad võimalused õpetegevuseks, huvihariduseks, tugiteenusteks, pikapäevarühma ja lastehoiu teenuseks, õpetajate konkurentsiks ja õpilastele hariduse saamiseks Pirita linnaosa enda koolides. Samuti on lähtutud põhimõttest, et haridusametite asukoht oleks elukohale võimalikult lähedal, mis tagab ka paremad tingimused liiklustravalisusele.

Haridusvõrgu planeerimise ettepanekud on lühidalt järgmised:

- Merivälja lasteaia kinnistule lisaks uuele lasteaia hoonele ka Merivälja Kooli I õppeastmele õpperuumide rajamine;
- Mähe/Padriku kooli rajamine Padriku lasteaia kõrvale;
- õppetöö ühes vahetuses, Merivälja Kooli senise ruumiprogrammi juures kahe paralleelklassina, mitte ületades õpilaste piinormi klassis;
- Meriväljale vaba aja keskuse (koos raamatukoguga) rajamine või alternatiivselt koostöö erasektoriga selleks otstarbeks võimalike täiendavate ruumide saamiseks lasteaia/kooli vahetus läheduses;
- huvi tekitamine erasektorile alternatiivkooli või erakooli rajamiseks Pirita linnaossa;

- vajadusel PMG õppepindade suurendamine Pirita raamatukogu ja aatriumi arvel ning Pirita raamatukogu ja muude sotsiaalsete tegevuste ümberasumine Pirita kaubanduskeskusesse.

Palume pöördumisele kirjalikult vastata e-posti aadressile mkvanematekogu@gmail.com

Austusega,

Lembe Levo

Merivälja Kooli vanematekogu esimees, Pirita aasta inimene 2018

Tiina Randma- Liiv

Merivälja Kooli vanematekogu aseesimees, akadeemik

Kadri Rannala

Merivälja Kooli hoolekogu esinaine

Erik Vest

Mähe Seltsi juhatuse liige, Merivälja Kooli hoolekogu liige, Pirita aasta inimene 2017

Küllli Kroon

Merivälja Aedlinna Seltsi juhatuse liige, Merivälja Kooli hoolekogu liige, vilistlaste esindaja

Eleri Klautenbach

Merivälja Lasteaia hoolekogu esinaine

Annely Soosaar

Merivälja Kooli vanematekogu liige, Merivälja lasteaia hoolekogu liige

Randel-Won Nava

Maarjamäe Seltsi juhatuse liige